

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์พริกทอด รสต้มยำ ตามมาตรฐานการออกแบบ
บรรจุภัณฑ์ กรณีศึกษา สถานประกอบการพริกทอด จังหวัดสมุทรสาคร
Development of fried chili Tom Yum flavored packaging,
according to packaging design standards, Case study:
Fried chili establishment Samut Sakhon Province

หทัยรัตน์ ธีระกาญจน์¹ นุกูล สารวงษ์¹ อัจฉรา ผ่องพิทยา¹
สร้อยสุดา เลาะหลมุด¹ ชุมพล อินทร์มณี¹ ณัฐชัย เปลี่ยนวิจารณ์¹
จตุรงค์ สารวงษ์¹ อัญญา อำไพ^{1*}

Hathairat Theerakarn¹, Nukul Sarawong¹, Achara Pongpittaya¹,
Soisuda Lohmood¹, Chumpol Inmanee¹, Nattachai Plienvijarn¹,
Jaturong Sarawong¹, Aunya Ampai^{1*}

¹ภาควิชา เทคโนโลยีอุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการวิศวกรรมการผลิตและโลจิสติกส์
คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กรุงเทพมหานคร

¹Department of Industrial Technology, Program in Manufacturing Engineering and Logistics
Management, Faculty of Engineering and Industrial Technology, Bansomdejchaopraya
Rajabhat University, Bangkok

*Corresponding author email: aunya.am@bsru.ac.th

Received : 9 Sep 2024 ; Revised : 26 Sep 2024 ; Accepted : 16 Oct 2024

บทคัดย่อ

การออกแบบบรรจุภัณฑ์มีความสำคัญต่อธุรกิจ หากมีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้เป็น
มาตรฐาน มีความโดดเด่น จะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคที่ได้พบเห็น ส่งผลต่อ
ยอดขายที่ได้รับ โดยงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาบรรจุภัณฑ์พริกทอด รสต้มยำ ตามมาตรฐาน
การออกแบบบรรจุภัณฑ์ กรณีศึกษา สถานประกอบการพริกทอด จังหวัดสมุทรสาคร มี
วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอดของทางสถานประกอบการ และ 2)
เพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอด ตามมาตรฐานการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ผู้วิจัยได้ทำการลง
พื้นที่เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต และใช้หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์ใน
การออกแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอด ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบเดิมของบรรจุภัณฑ์พริกทอด

ของทางสถานประกอบการ เป็นการบรรจุในถุงพลาสติกใสซิปล็อคธรรมดา ขาดความโดดเด่นไม่เป็นมาตรฐานตามหลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ทางผู้วิจัยจึงทำการออกแบบบรรจุภัณฑ์ 2 ชั้น คือ บรรจุภัณฑ์หลัก และบรรจุภัณฑ์รอง จำนวน 2 รูปแบบ และได้นำเสนอต่อสถานประกอบการ โดยสถานประกอบการได้ทำการเลือกบรรจุภัณฑ์รูปแบบที่ 1 ซึ่งหลังจากสถานประกอบการได้ใช้บรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา พบว่า สามารถเพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์พริกทอดได้ 10,000 กรัม/เดือน

คำสำคัญ: การออกแบบ บรรจุภัณฑ์ พริกทอด

Abstract

Packaging design is important for business. Designing a standard package that is outstanding will attract consumers' attention, which will affect sales. This research is on the development of fried chili Tom Yum flavored packaging according to packaging design standards. Case study: Fried chili establishment Samut Sakhon Province. Objectives 1) study the fried chili packaging design of the establishment and 2) design fried chili packaging according to packaging design standards. The researcher collected data using interview forms and observation forms and used packaging design principles to design fried chili packaging. Research results: The original design of the establishment's fried chili packaging is packaged in a normal clear ziplock plastic bag, which is not outstanding and does not comply with packaging design principles. The researchers designed two pieces of packaging, an individual package and an inner package. Number of models: 2 and presented them to the establishment. The establishment selected the first form of packaging. After the establishment used the developed packaging, it could increase sales of fried chili products by 10,000 grams/month.

Keywords: Design, Packaging, Fried Chili

1. บทนำ

อุตสาหกรรมอาหารมีบทบาทและความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย จากข้อมูล Thailand Food Industry Profile 2022 จัดทำขึ้นโดยศูนย์อัครริยะเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร สถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม พบว่า ในปี 2565 สัดส่วน GDP อาหารต่อ GDP ประเทศ เท่ากับร้อยละ 6 และค่าสัดส่วน GDP อาหารต่อ GDP อุตสาหกรรมอาหาร เท่ากับร้อยละ 22.7 ซึ่งมีสัดส่วนสูงกว่า อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ รวมถึงอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยสัดส่วนโรงงานแปรรูปอาหาร หากจำแนกตามสาขาอุตสาหกรรม ณ สิ้นปี 2565 พบว่า อุตสาหกรรมผักผลไม้แปรรูป มีจำนวนโรงงานแปรรูปอาหารอยู่ ลำดับที่ 4 ของประเทศ (ศูนย์อัครริยะเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร, 2565) ซึ่งถือว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ข้อมูลการผลิตพริกทอดและปรึกษาความคิดเห็นร่วมกับสถานประกอบการแปรรูปพริกแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ทางสถานประกอบการประสบปัญหา รูปแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์พริกทอดมีรูปแบบไม่ทันสมัย และไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ดังภาพที่ 1 และภาพที่ 2 โดยบรรจุภัณฑ์เดิมนั้นบรรจุอยู่ในถุงพลาสติกใสซิปล็อคแบบธรรมดา มีรูปแบบไม่เป็นทางการ ขาดความน่าเชื่อถือ ทำให้เมื่อวางขายตามท้องตลาด ผลิตภัณฑ์พริกทอดของทาง

สถานประกอบการไม่มีความโดดเด่น ไม่สะดวกสำหรับผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคบางรายมองข้ามไม่สนใจผลิตภัณฑ์พริกทอด ส่งผลต่อยอดขายที่ตามมา ดังนั้น เพื่อให้ผลิตภัณฑ์พริกทอดของทางสถานประกอบการสามารถส่งเสริมการขายและสอดคล้องกับมาตรฐานการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงทำการพัฒนาบรรจุภัณฑ์พริกทอด รสต้มยำ ตามมาตรฐานการออกแบบบรรจุภัณฑ์กรณีศึกษา สถานประกอบการพริกทอด จังหวัดสมุทรสาคร

2. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอดของทางสถานประกอบการ
- 2) เพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอดตามมาตรฐานการออกแบบบรรจุภัณฑ์

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) ออกแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอด รสต้มยำ
- 2) เก็บข้อมูลรูปแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอดของสถานประกอบการ ในระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2567 ถึง 29 กุมภาพันธ์ 2567
- 3) ใช้หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอด

3.2 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการทำวิจัยตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2567 ถึง 30 มิถุนายน 2567

3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานประกอบการพริกทอด ตำบล
กาหลง อำเภอสมุทรสาคร จังหวัด
สมุทรสาคร

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

พริกทอด หมายถึง ขนมขบเคี้ยว หรือ
อาหารว่าง ที่ผลิตจากการนำพริกจินดาไป
ทอดให้กรอบ

บรรจุภัณฑ์ หมายถึง บรรจุภัณฑ์ที่ใช้
สำหรับการบรรจุผลิตภัณฑ์พริกทอด รสต้ม
ยำ

มาตรฐาน หมายถึง มาตรฐานตาม
หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์

5. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์ (ดวงจันทร์ นาชัยสินธุ์, 2558)

โครงสร้างบรรจุภัณฑ์

หลักสำคัญในการออกแบบ
โครงสร้างบรรจุภัณฑ์ ประกอบด้วย

- 1) ชนิดของวัสดุที่ใช้ทำ
บรรจุภัณฑ์
- 2) รูปแบบของบรรจุภัณฑ์ที่
สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่จะทำการบรรจุ
- 3) ขนาดของตัวบรรจุภัณฑ์ที่มี
ขนาดพอดี เหมาะสม สามารถรองรับ
น้ำหนักผลิตภัณฑ์ที่จะทำการบรรจุได้
- 4) การขึ้นรูป วิธีการบรรจุ
ลักษณะของรอยต่อ มีความสะดวกในการ
ใช้งาน เปิด-ปิด
- 5) การคุ้มครองที่ต้องการให้
สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่จะทำการบรรจุ

6) ลักษณะของบรรจุภัณฑ์ที่มี
ความโดดเด่น

7) บรรจุภัณฑ์มีความแตกต่าง มี
ความพึงพอใจที่สามารถสื่อความต้องการ

องค์ประกอบฉลากของบรรจุ ภัณฑ์ ประกอบด้วย

- 1) ชื่อสินค้า
- 2) ตราสินค้า
- 3) สัญลักษณ์ทางการค้า
- 4) การกำหนดลักษณะ 2, 3 มิติ
- 5) ข้อมูลสินค้า
- 6) ข้อมูลส่งเสริมการขาย
- 7) รูปภาพ
- 8) ส่วนประกอบของสินค้า
- 9) ปริมาณหรือปริมาตรของสินค้า
- 10) ชื่อผู้ผลิตและผู้จำหน่าย (ถ้ามี)
- 11) รายละเอียดตามข้อบังคับ
กฎหมาย

แนวทางการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์

(ดวงจันทร์ นาชัยสินธุ์, 2558)

- 1) กำหนดกลุ่มเป้าหมาย
- 2) กำหนดชื่อตราสินค้า
- 3) เลือกวัสดุที่ใช้ในการทำบรรจุภัณฑ์
- 4) รูปทรงของบรรจุภัณฑ์
- 5) สีเส้นและกราฟิก

6. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
กับการออกแบบบรรจุภัณฑ์ พบว่า ในอดีต
ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ได้มีการทำวิจัย
เกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาบรรจุ

ภัณฑ์ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับข้าวแต่น ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (อินทัย เพ็ชรสุวรรณ ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และสมพล ดำรงเสถียร, 2551) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกพร้อมบริโภค (สุภาพร อภิรัตน์ นุสรณ์ และกฤตภาส จินาภา, 2556) การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์แปงทอดกล้วยสำเร็จรูป ตรามาลิน (ณัฐกิตติ์ โภคิน เรืองกิตติ์, 2558) การศึกษาเพื่อกำหนดพัฒนาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวเจ๊กเซยเสาให้ จังหวัดสระบุรี (ณธกร อุไรรัตน์, 2559) การออกแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแผ่นทอดกรอบสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อการส่งออกสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน (เจน ยุทธ ศรีหิรัญ, 2560) การออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์น้ำพริกปลาร้าสับของวิสาหกิจชุมชนหมูสวรรค์หมูไทยศรีโยธิน จังหวัดกำแพงเพชร (ชญานันท์ ศิริกิจเสถียร อนุ ธัชยะพงษ์ และประพัศสร บัวเผื่อน, 2563) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารจากพริกสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารจากพริกบ้านมะกอก ตำบลสีมูม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา (ปราณี เท้ากลาง ณัฏฐวรรณ์ ขจิตภัย และภิญญาพัชร สวัสดิ์กุลนิธิ, 2564) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง จังหวัดกำแพงเพชร (เพ็ญศรี จันทรอินทร์, 2564) การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ถั่วทอดสมุนไพรภายใต้ตราสินค้าถั่วแช่บ้านชีทวน อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี (อนันต์ สุนท

ราเมธากุล และคณะ, 2565) การออกแบบตราสัญลักษณ์ปลากะพงแปรรูป กลุ่มผู้เลี้ยงปลากะพง ตำบลเสม็ดใต้ จังหวัดฉะเชิงเทรา (วิชาญ ตอประมัย และคณะ, 2565) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ขนมลาเพื่อเพิ่มมูลค่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านท่าขอม อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช (ดวงรัก รัตนพันธุ์ เมธิรา ไกรนที และวชิรวิทย์ บัวขาว, 2565) การออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์อย่างมีส่วนร่วมกรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านแสงตะวัน อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี (ธันย ชาญกิจชัยโย, 2565) การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ผลไม้อบแห้งด้วยการออกแบบบรรจุภัณฑ์ (รัชฎาพร ใจมั่น, 2565) การออกแบบบรรจุภัณฑ์อาหารพลาสติก (Babak Nemat et al., 2565) บรรจุภัณฑ์อาหารพลาสติกที่ยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม (S.U.M. Jagoda et al., 2566) การศึกษาและพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ กระท่อนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี (จุฑามาศ เสียรเวช, 2566) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพรจากอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ม้งเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนบ้านห้วยหาน จังหวัดเชียงราย (ธัญลักษณ์ ศุภพลธร, 2566) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับตำรับยาจากสารสกัดหอมแดง (อริญ วานิชกร, 2566) การพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อใช้ในการขนส่งสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงปูนา กรณีศึกษา: สารคามฟาร์มปูนา (วรกฤต ช่างจัดรัส ชนัญ วิพิทนะพร และศิวดล ภัณฑุคำ, 2566) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ

เลือกใช้งานบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภค (ศุภรดา เรืองฤกษ์ และทิพย์รัตน์ เลาหวิเชียร, 2566) การออกแบบภาพลักษณ์ตราสินค้า บรรจุภัณฑ์ แนวทางการสื่อสารเครื่องแกง ฮาลาลันตอยยิบันในพื้นที่จังหวัดปัตตานี (โรสนา รัฐการณ์ และมุฮัมมัดอาหมิน หะยีหามะ, 2566) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกวัสดุของบรรจุภัณฑ์อาหาร สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (อมรรัตน์ หมั่นจิตน้อย และกวิน สนธิเพิ่มพูน, 2567) การปรับปรุงการออกแบบบรรจุภัณฑ์อาหารที่ยั่งยืน (Khadijeh Shirzad and Amin Joodaky, 2567) และความก้าวหน้าของบรรจุภัณฑ์อาหารที่ยั่งยืน: จากวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไปจนถึงเทคโนโลยีเชิงนวัตกรรม (Shokat Hussain et al., 2567)

7. วิธีการดำเนินการวิจัย

7.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การทำวิจัยนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ดังตารางที่ 1 ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ซึ่งกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และระดับความเชื่อมั่นอยู่ที่ ร้อยละ 95 โดยขนาดของกลุ่มผู้ประกอบการพริกทอด ตำบลกาหลง อำเภอสุมทราคร จังหวัดสมุทรสาคร มีทั้งหมด 10 คน เพราะฉะนั้นหากอ้างอิงจากตารางของเครจซีและมอร์แกน งานวิจัยนี้จะทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน

จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
10	10
15	14
20	19
25	24
30	28
35	32
40	36

ที่มา: (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970)

7.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

- 1) ลงพื้นที่สำรวจปัญหาและความต้องการของสถานประกอบการ
- 2) วิเคราะห์ปัญหาของสถานประกอบการ
- 3) ออกแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอด
- 4) สรุปผลร่วมกับสถานประกอบการ
- 5) ประเมินผลหลังการทำวิจัย

8. ผลการวิจัย

8.1 การศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอดของทางสถานประกอบการ

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการลงพื้นที่เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตในการศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอดของทางสถานประกอบการ พบว่าผลิตภัณฑ์พริกทอดของทางสถานประกอบการ มีการบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

ที่เป็นถุงพลาสติกซีปล็อก ดังภาพที่ 1 และทำการติดสติ๊กเกอร์บนบรรจุภัณฑ์เป็นรูปสามเหลี่ยมแสดงรสชาติของพริกทอดไว้ที่มุมถุงพลาสติก ดังภาพที่ 2 ซึ่งบรรจุภัณฑ์แบบดั้งเดิมของทางสถานประกอบการนั้นไม่เป็นมาตรฐานตามหลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ข้อมูลองค์ประกอบฉลากของบรรจุภัณฑ์ไม่สมบูรณ์ รวมทั้งมีรูปแบบที่ไม่ทันสมัย ขาดความน่าเชื่อถือ เมื่อวางขายตามท้องตลาด ผลิตภัณฑ์พริกทอดของทางสถานประกอบการไม่มีความโดดเด่น ทำให้ไม่สะดุดตาผู้บริโภค ส่งผลต่อยอดขายที่ตามมา

ภาพที่ 1 บรรจุภัณฑ์ถุงพลาสติกซีปล็อกของผลิตภัณฑ์พริกทอดก่อนทำวิจัย

ภาพที่ 2 สติ๊กเกอร์ติดบนบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์พริกทอดก่อนทำวิจัย

8.2 การออกแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอดตามมาตรฐานการออกแบบบรรจุภัณฑ์

จากการศึกษาข้อมูลยอดขายในอดีต พร้อมทั้งปรึกษาความคิดเห็นร่วมกับทางสถานประกอบการในการเลือกผลิตภัณฑ์ที่จะนำมาทำการวิจัย พบว่าผลิตภัณฑ์พริกทอด รสต้มยำ มีรสชาติเป็นที่นิยม และมียอดขายสูงกว่าผลิตภัณฑ์พริกทอด รสชาติอื่น ๆ ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงทำการเลือกผลิตภัณฑ์พริกทอด รสต้มยำ เป็นกรณีศึกษาในการทำการวิจัยออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานตามหลักการ

การออกแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอด ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบบรรจุภัณฑ์ตามหลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์ โดยผู้วิจัยได้ทำการออกแบบบรรจุภัณฑ์ 2 ชั้นประกอบด้วย

1) บรรจุภัณฑ์หลักหรือบรรจุภัณฑ์เฉพาะหน่วย ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบโดยใช้ถุงพลาสติกซีปล็อก ขนาด 10.5×17.5 เซนติเมตร โดย 1 ถุง บรรจุผลิตภัณฑ์พริกทอดจำนวน 50 กรัม ดังภาพที่ 3 และได้ทำการออกแบบสติ๊กเกอร์ติดบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์พริกทอดที่เป็นบรรจุภัณฑ์หลักทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ดังภาพที่ 4

โดยสติ๊กเกอร์ด้านหน้าแสดงข้อมูล

- 1) ชื่อสินค้า
- 2) ตราสินค้า
- 3) รายละเอียดสินค้า แสดงรสชาติของผลิตภัณฑ์

สติ๊กเกอร์ด้านหลังแสดงข้อมูล

- 1) ส่วนประกอบของสินค้า
- 2) ปริมาณของสินค้า
- 3) ชื่อผู้ผลิต
- 4) ข้อมูลสำหรับผู้แพ้อาหาร
- 5) วันที่ผลิต และวันหมดอายุ

ภาพที่ 3 ถุงพลาสติกซิปล็อค บรรจุผลิตภัณฑ์พริกทอด 50 กรัม

ภาพที่ 4 สติ๊กเกอร์ติดบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์พริกทอดชั้นใน ด้านหน้า-ด้านหลัง

2) บรรจุภัณฑ์รองหรือบรรจุภัณฑ์ชั้นใน ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบบรรจุภัณฑ์

รองสำหรับใส่บรรจุภัณฑ์หลักของผลิตภัณฑ์พริกทอดจำนวน 2 ถุง ถุงละ 50 กรัม โดยใช้กล่องกระดาษแข็งชนิดบางแบบพับได้ ออกแบบเป็นรูปสี่เหลี่ยม ขนาด 10 x 10 x 15 เซนติเมตร พร้อมทั้งทำการเจาะรูวงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 5.2 เซนติเมตร สำหรับด้านหน้าและด้านหลังของกล่อง เพื่อแสดงให้เห็นผลิตภัณฑ์พริกทอดที่บรรจุอยู่ด้านในกล่อง ซึ่งกล่องบรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา สามารถรองรับน้ำหนักผลิตภัณฑ์ที่ทำการบรรจุได้ กล่องบรรจุภัณฑ์มีลักษณะการเปิด-ปิดที่ง่าย ไม่ซับซ้อน และในส่วนของตัวผลิตภัณฑ์พริกทอดเมื่อมีการบรรจุลงในกล่องอีก 1 ชั้น แทนการบรรจุลงในถุงพลาสติกซิปล็อคเพียงชั้นเดียว ทำให้ตัวผลิตภัณฑ์พริกทอดได้รับการป้องกันการแตกหักจากการเขย่า หรือการหยิบจับผลิตภัณฑ์โดยไม่ระวังของผู้บริโภค รวมถึงความสามารถในการจัดเรียงของผลิตภัณฑ์ที่ง่ายต่อการบริหารจัดการ

โดยกล่องบรรจุภัณฑ์รองประกอบด้วยข้อมูล

- 1) ชื่อสินค้า
- 2) ตราสินค้า
- 3) รายละเอียดสินค้า
- 4) ส่วนประกอบของสินค้า
- 5) ข้อมูลโภชนาการ
- 6) ข้อมูลสำหรับผู้แพ้อาหาร
- 7) ปริมาณของสินค้า
- 8) ชื่อผู้ผลิต
- 9) วันผลิต วันหมดอายุ
- 10) ช่องทางติดตามข้อมูลส่งเสริม

การขาย

ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบบรรจุภัณฑ์รองของผลิตภัณฑ์พริกทอด จำนวน 2 รูปแบบ ดังภาพที่ 5 และ 6 และได้นำเสนอตัวแบบบรรจุภัณฑ์ดังกล่าวกับทางสถานประกอบการ เพื่อสรุปผลร่วมกับสถานประกอบการ ซึ่งทางสถานประกอบการได้ทำการเลือกตัวแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์พริกทอดที่ทำการพัฒนา แบบที่ 1 และเมื่อประกอบกล่องบรรจุภัณฑ์รองพร้อมใส่บรรจุภัณฑ์หลักในกล่องเรียบร้อยแล้ว แสดงดังภาพที่ 7

8.3 การวิเคราะห์ผลเชิงปริมาณหลังการทำวิจัย

หลังจากที่สถานประกอบการได้ใช้บรรจุภัณฑ์พริกทอดที่พัฒนาแล้วนั้น พบว่าผลิตภัณฑ์มีความน่าเชื่อถือ มีความโดดเด่นสะดุดตามากขึ้น เพิ่มความน่าสนใจให้กับผู้บริโภคที่ได้พบเห็น ส่งผลให้มียอดขายเพิ่มขึ้น และเพิ่มช่องทางการตลาดมากขึ้น โดยจากเดิมสถานประกอบการได้ทำการขายผลิตภัณฑ์พริกทอดขนาด 100 กรัม ภายใต้แบรนด์ของตนเองอยู่ที่ 100 ถุง/เดือน คิดเป็นจำนวนพริกทอดทั้งหมด 10,000 กรัม ซึ่งหลังจากใช้บรรจุภัณฑ์ที่พัฒนาแล้วนั้น ทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นเป็น 200 กล่อง/เดือน เมื่อ 1 กล่อง บรรจุพริกทอดทั้งหมด 100 กรัม คิดเป็นจำนวนพริกทอดทั้งหมด 20,000 กรัม จากข้อมูลข้างต้น พบว่า บรรจุภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นจากงานวิจัยนี้สามารถเพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์พริกทอดได้ 10,000 กรัม/เดือน

ภาพที่ 5 ตัวแบบบรรจุภัณฑ์รองผลิตภัณฑ์พริกทอดที่ทำการพัฒนา แบบที่ 1

ภาพที่ 6 ตัวแบบบรรจุภัณฑ์รองผลิตภัณฑ์พริกทอดที่ทำการพัฒนา แบบที่ 2

ภาพที่ 7 กล่องบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์พริกทอด

9. สรุปผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอด กรณีศึกษา สถานประกอบการพริกทอด จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอดของทางสถานประกอบการ และ 2) เพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอด สรุปผลการวิจัย ดังนี้ บรรจุภัณฑ์พริกทอดรูปแบบเดิมของทางสถานประกอบการยังไม่เป็นไปตามหลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ส่งผลต่อยอดขายที่ได้รับ ทางผู้วิจัยจึงได้ทำการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ โดยออกแบบบรรจุภัณฑ์ 2 ชั้น คือ บรรจุภัณฑ์หลัก ดังภาพที่ 3 และบรรจุภัณฑ์รอง ดังภาพที่ 5 และ 6 ซึ่งกล่องบรรจุภัณฑ์รองที่ผ่านการคัดเลือกจากสถานประกอบการ คือ ตัวแบบบรรจุภัณฑ์รองของผลิตภัณฑ์พริกทอดที่ทำการพัฒนาแบบที่ 1 ซึ่งหลังจากสถานประกอบการได้ใช้บรรจุภัณฑ์ที่พัฒนา พบว่า สามารถเพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์พริกทอดได้ 10,000 กรัม/เดือน

10. อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์พริกทอด รสตั้มยำ ตามมาตรฐานการออกแบบบรรจุภัณฑ์ กรณีศึกษา สถานประกอบการพริกทอด จังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์ในการทำวิจัยนั้น ทำให้ลักษณะของบรรจุภัณฑ์พริกทอดของทางสถานประกอบการเป็นมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือ สามารถส่งเสริมการขาย เพิ่มความโดดเด่น ดึงดูดความสนใจให้กับผู้บริโภคที่ได้พบเห็น ส่งผลให้มียอดขายที่

เพิ่มขึ้น และจากการใส่ข้อมูลช่องทางติดตามข้อมูลส่งเสริมการขาย ทำให้มีช่องทางในการตลาดมากขึ้น ซึ่งงานวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี เท่ากลาง ญัฏฐรัตน์ ขจัดภัย และภิญญาพัชร สวัสดิ์กุลนิธิ ที่ทำการวิจัย เรื่อง การออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารจากพริกสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารจากพริกบ้านมะกอก ตำบลสีมูม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยได้การออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์น้ำพริก โดยมีคุณลักษณะด้านโครงสร้างของบรรจุภัณฑ์ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการปกป้องคุ้มครองสินค้า ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ และด้านความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ปราณี เท่ากลาง ญัฏฐรัตน์ ขจัดภัย และภิญญาพัชร สวัสดิ์กุลนิธิ, 2564)

11. ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ได้ทำการออกแบบบรรจุภัณฑ์พริกทอด ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องของรสชาติและขนาดการบรรจุของผลิตภัณฑ์ที่ทำวิจัย โดยศึกษาเฉพาะรสตั้มยำ ที่บรรจุกล่องละ 100 กรัมเท่านั้น ดังนั้น ในการทำวิจัยในอนาคตอาจจะมีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ประเภทอื่น ๆ รวมถึงออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการบรรจุผลิตภัณฑ์ในขนาดต่าง ๆ

12. เอกสารอ้างอิง

เจนยุทธ ศรีศิริบุญ. (2560). การออกแบบบรรจุภัณฑ์กล้วยแผ่นทอดกรอบสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อการส่งออกสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน. วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, ปีที่ 8 (ฉบับที่ 2), 132-142.

จุฑามาศ เถียรเวช. (2566). ศึกษาและพัฒนาตราสัญลักษณ์ บ้านสวนนกแก้ว เพื่อใช้ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์กระท้อนทรงเครื่อง จังหวัดปราจีนบุรี. วารสารศิลปกรรมบูรพา, ปีที่ 26 (ฉบับที่ 1), 115-132.

ชญานันท์ ศิริกิจเสถียร อนุ ธัชยะพงษ์ และประพัศพร บัวเผื่อน. (2563). การออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์น้ำพริกปลาร้าสับของวิสาหกิจชุมชนหมูสวรรค์หมูไทยศรีโยธิน จังหวัดกำแพงเพชร. วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ปีที่ 2 (ฉบับที่ 2), 53-64.

ณัฏฐกร อุไรรัตน์. (2559). การศึกษาเพื่อการพัฒนาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ข้าวเจ็กเขยเส้าให้ จ.สระบุรี

(รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ณัฐกิตติ์ โกคินเรืองกิตติ. (2558). การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์แป้งทอดกล้วยสำเร็จรูป ตรามาลิน (ปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ดวงจันทร์ นาชัยสินธุ์. (2558). ความรู้พื้นฐานการออกแบบบรรจุภัณฑ์ (พิมพ์ครั้งที่ 1). ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ดวงรัก รัตนพันธุ์ เมธิรา ไกรนที และวชิรวิทย์ บัวขาว. (2565). การออกแบบบรรจุภัณฑ์ขนมลาเพื่อเพิ่มมูลค่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านท่าซอม อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ปีที่ 5 (ฉบับที่ 3), 22-36.

ธันย ชาญกิจชัยบุญ. (2565). การออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์อย่างมีส่วนร่วม กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านแสงตะวัน อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี. วารสารศิลปกรรมบูรพา, ปีที่ 25 (ฉบับที่ 1), 35-51.

- ธัญลักษณ์ ศุภพลธร. (2566). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพรจากอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ม้งเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนบ้านห้วยหาน จังหวัดเชียงราย. วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม, ปีที่ 11 (ฉบับที่ 1), 153-164.
- ปราณี เท่ากลาง ญัฏฐวรรณ์ ขจัดภัย และภิญญาพัชร สวัสดิ์กุลนิธิ. (2564). การออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารจากพริกสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารจากพริกบ้านมะกอกตำบลสีมูม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิชาการศิลปสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, ปีที่ 12 (ฉบับที่ 2), 193-209.
- เพ็ญศรี จันทรอินทร์. (2564). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกมะแขว่นของกลุ่มแม่บ้านท่าช้าง จังหวัดกำแพงเพชร. สักทอง : วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ปีที่ 27 (ฉบับที่ 2), 82-90.
- โรสนา รัฐการณ์ และมุhammadอามีน หะยีหามะ. (2566). การออกแบบภาพลักษณ์ตราสินค้า บรรจุภัณฑ์แนวทางการสื่อสารเครื่องแกง ฮาลาลันตอยยี่บันในพื้นที่จังหวัดปัตตานี. วารสารธุรกิจปริทัศน์, ปีที่ 15 (ฉบับที่ 1), 344-362.
- รัชฎาพร ใจมั่น. (2565). การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ผลไม้อบแห้งด้วยการออกแบบบรรจุภัณฑ์. วารสารวิจิตรศิลป์, ปีที่ 13 (ฉบับที่ 2), 169-195.
- วรกฤต ช่างจัตุรัส ชณัฐ วิพัทนะพร และศิวดล กัญญาคำ. (2566). การพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อใช้ในการขนส่งสำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงปูนา กรณีศึกษา: สารคามฟาร์มปูนา. วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ปีที่ 7 (ฉบับที่ 2), 165-174.
- วิชาญ ตอรบรมย์ และคณะ. (2565). การออกแบบตราสัญลักษณ์ปลากะพงแปรรูป กลุ่มผู้เลี้ยงปลากะพง ตำบลเสม็ดใต้ จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่, ปีที่ 14 (ฉบับที่ 3), 205-217.
- ศุภรดา เรืองกฤษ และทิพย์รัตน์ เลหาวิเชียร. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้งานบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภค. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, ปีที่ 12 (ฉบับที่ 2), 383-393.

- ศูนย์อัจฉริยะเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร. (2566). Thailand Food Industry Profile 2022. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2567. จาก <https://fic.nfi.or.th/infograph/ic-detail.php?id=84>
- สุภาพร อภิรัตนานุสรณ์ และกฤตภาส จินาภาค. (2556). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์น้ำพริกพร้อมบริโภค. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร., ปีที่ 36 (ฉบับที่ 4), 451-464.
- อโนทัย เพ็ชรสุวรรณ ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และสมพล ดำรงเสถียร. (2551). ออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับข้าวแต่น ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์. วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา, ปีที่ 2 (ฉบับที่ 1).
- อนันต์ สุนทราเมธากุล และคณะ. (2565). การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ถั่วทอดสมุนไพรภายใต้ตราสินค้าถั่วแช่บ้านชีทวน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี. JOURNAL OF SRIVANALAI VIJAI, ปีที่ 12 (ฉบับที่ 1).
- อมรรัตน์ หมั่นจิตน้อย และกวิน สนธิเพิ่มพูน. (2567). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกวัสดุของบรรจุภัณฑ์อาหาร สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา, ปีที่ 14 (ฉบับที่ 1), 248-265.
- อรัญ วาณิชกร. (2566). การพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับตำรับยาจากสารสกัดหอมแดง. วารสารวิจิตรศิลป์, ปีที่ 14 (ฉบับที่ 1), 114-139.
- Babak Nemat, Mohammad Razzaghi, Kim Bolton & Kamran Roust. (2022). Design affordance of plastic food packaging for consumer sorting behavior. Resources, Conservation and Recycling, Volume 177, pp. 105949.
- Khadijeh Shirzad & Amin Joodaky. (2024). Enhancing sustainable food packaging design: A machine learning approach to predict ventilated corrugated paperboard strength. Biosystems Engineering, Volume 247, pp. 26-41.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.

S. U. M. Jagoda, J. R. Gamage & H. P. Karunathilake. (2023) . Environmentally sustainable plastic food packaging: A holistic life cycle thinking approach for design decisions. Journal of Cleaner Production, Volume 400, pp. 136680.

Shokat Hussain †, Raheela Akhter † & Shrikant S. Maktedar. (2024). Advancements in sustainable food packaging: from eco-friendly materials to innovative technologies. Sustainable Food Technology, 2(5), pp. 1297-1364.